

Aan de raad van de gemeente Zwartewaterland

Uw brief van	Behandeld door	A. Pronk	Hasselt, 10 april 2024
Uw kenmerk	Bijlage(n)	<ul style="list-style-type: none"> • Raadsvoorstel programmeringsafspraken wind • Programmeringsafspraken wind 2024 • Memo behorend bij de programmeringsafspraken wind op land tussen provincie Overijssel en gemeente Zwartewaterland • Kaart voorkeurszoekgebied	
Ons kenmerk 20.1052	Onderwerp	Programmeringsafspraken wind	

Geachte raadsleden,

De provincie is bezig met het wijzigen van haar omgevingsverordening en Provinciaal Programma Energietransitie (PPE). Belangrijkste onderdeel van deze wijzigingen is het maken van programmeringsafspraken met de gemeente over de hoeveelheid te produceren windenergie. In deze brief leggen we u uit waarom wij programmeringsafspraken willen maken met de provincie, welke afspraken we willen maken en welke consequenties dit heeft voor het plaatsen van windturbines in Zwartewaterland.

Als college maken wij de programmeringsafspraken het college van Gedeputeerde Staten. Wij hechten er belang aan dat deze afspraken gedragen worden door u als raad. Als u niet akkoord gaat met de afspraken vervallen de programmeringsafspraken voor onze gemeente.

Programmeringsafspraken, waarom?

De provincie is bevoegd gezag voor windmolens met een vermogen vanaf 5 MW. Zij moet een aanvraag van een windinitiatief binnen de wettelijke termijnen beoordelen en toetsen aan het ruimtelijk beleid. Hierdoor is het niet mogelijk om aanvragen te weigeren wanneer in datzelfde gebied al andere aanvragen zijn gedaan of windturbines staan. Op verzoek van gemeenten heeft de provincie de mogelijkheid onderzocht om dergelijke ongewenste ontwikkelingen te voorkomen. Dat kan door het creëren van 'schaarse ruimte' voor aanvragen van vergunningen voor windturbines. Door het maken van programmeringsafspraken kunnen ze deze schaarse ruimte optimaal en op ruimtelijke gronden verdelen. Op die manier kunnen zij uit meerdere aanvragen de initiatieven selecteren die ruimtelijk het beste passen. Ook is het mogelijk om aanvragen in de tijd te faseren.

Waarover maken we afspraken

Als we als gemeente afspraken wil maken moeten we de volgende gegevens aanleveren:

- welk plafond aan GWh we willen hanteren voor het voorkeursgebied of onze gemeente
- welk tijdvak of tijdvakken wij willen hanteren voor aanvragen
- in welke gebieden wij het maximum aan GWh wil laten landen

Moeten we programmeringsafspraken maken?

Gemeenten zijn niet verplicht om programmeringsafspraken te maken. Zonder afspraken kunnen op meerdere plekken in de gemeente Zwartewaterland door initiatiefnemers nieuwe windplannen worden gemaakt en ingediend. Zwartewaterland zal een van de weinige gemeenten zijn in West Overijssel die geen afspraak maakt. In sommige regio's is er veel onvrede over het nieuwe provinciale windbeleid waarbij gemeenten onder meer dreigen uit de RES te stappen of met juridische procedures. In West Overijssel is de toon gematigder en constructiever.

400GWh in ZSDZ gebied

Uit een GIS-analyse door de provincie blijkt dat in het voorkeursgebied ZSDZ er ruimte is voor circa 86 turbines. Dit aantal is bepaald door de criteria (onder andere 2 keer de tiphoogte ten opzichte van woningen) uit de OER (Omgevings Effect Rapportage) toe te passen op turbines met een tiphoogte van 240m. Per stuk leveren deze circa 20 GWh op. Het is niet wenselijk deze totale potentie te benutten. Daarom wordt met programmeringsafspraken een maximum aan opwek per gemeente afgesproken. Om het (RES) doel van 2TWh voor 2030 in Overijssel te halen heeft de provincie de opgave verdeeld. Bij de verdeling is aan ieder voorkeursgebied een maximum hoeveelheid opwek toegedeeld. Voor het ZSDZ-voorkeursgebied is de maximale opwek vastgesteld op 400 GWh.

60 GWh programmeringsafspraken versus 50GWh RES bod

Ons RES bod van 105 GWh is verdeeld in 22 GWh zon op veld, 23 GWh Zon op dak en 50 GWh in de vorm van windenergie. Daarbij is gekozen voor een evenredige verdeling tussen zon en wind. Het idee destijds was dat het winddeel opgewekt zou kunnen worden met 5 turbines van 3 MW. Turbines zijn tegenwoordig hoger en hebben daardoor meer opbrengst. We gaan er nu vanuit dat de 50 GWh opgewekt gaat worden met 3 turbines van 5 MW.

Daarnaast hebben we te maken met nieuwe provinciaal beleid voor zon op land die het voor onze gemeente praktisch onmogelijk maakt om nog zon op land te realiseren. Dat betekent dat we dit aandeel in ons RES bod niet zullen realiseren.

Op basis van de eerder genoemde GIS-analyse ziet de provincie ruimte voor 3 turbines in Genne-Holten. Ze gaat daarbij er vanuit dat molens tegenwoordig 20 GWh per stuk opwekken. Daarom deelt de provincie het gebied 60 GWh toe.

We willen een eventueel initiatief in Genne-Holten maximaal de ruimte geven om binnen de kaders te komen met een gedragen plan. We willen niet dat een eventueel plan afgewezen moet worden omdat het theoretisch opgewekte vermogen hoger is dan het aan het gebied toegekende plafond. Daarnaast, de programmeringsafspraken zijn een inspanningsverlichting, geen resultaatverplichting. We zijn daarbij nog altijd afhankelijk van partijen die de molens willen gaan realiseren.

Zoekgebied Genne-Holten-Haerst-De Ruiten

Bij het vaststellen van de zoekgebieden in 2022 heeft u onze RES opgave gekoppeld aan het zoekgebied Genne-Holten. We werken in dit gebied gemeentegrens ontkennend samen met Zwolle. Inzet is om beide aangrenzende delen op hetzelfde moment open te zetten. En te sturen dat er één plan voor de gehele zone komt en geen twee kleinere plannen van verschillende partijen met mogelijk straks verschillende typen turbines.

Openstelling per 1 april 2025

De provincie wil zoveel mogelijk zekerheid dat geprogrammeerde hoeveelheid wind ook gerealiseerd wordt. Daarom moet het gebied op korte termijn opengesteld worden voor initiatieven. Wij stellen u voor om het gebied per 1 april 2025 open te stellen voor initiatieven. Dit geeft initiatieven enerzijds voldoende tijd om hun bod voor te bereiden. Anderzijds biedt dit de provincie enige mate van zekerheid dat de molens ook gerealiseerd zijn uiterlijk in 2030. De tijd voor het voeren van de vergunningsprocedure en het daadwerkelijk bouwen van de turbines neemt tussen de 5 en 7 jaar in beslag.

Zwartsluis

Bij Zwartsluis ligt ook een zoekgebied voor wind. Dit zoekgebied ligt buiten het voorkeursgebied van de provincie. Eventuele initiatieven moeten zich houden aan de clustereis van minimaal 4 windturbines. Gezien de beperkte omvang van het zoekgebied achten wij de kans hierop klein. Daarnaast is dit zoekgebied gelegen in een gebied dat door de provincie op trede 4 van de windladder is geplaatst, een *nee tenzij* gebied. Daarom nemen we in de programmeringsafspraken op dit moment geen ruimte op voor windmolens in Zwartsluis.

gemeente
Zwartewaterland

Genemuiden • Hasselt • Zwartsluis

Mastenbroek

Als gemeente maken we programmeringsafspraken met de provincie voor het zoekgebied Genne-Holten binnen het voorkeurs gebied ZSDZ. We doen dit expliciet niet voor het gebied Mastenbroek. Dit zorgt voor een extra slot op de deur. Initiatieven kunnen daar niet worden gerealiseerd tot het moment waarop wij met de provincie nieuwe programmeringsafspraken maken.

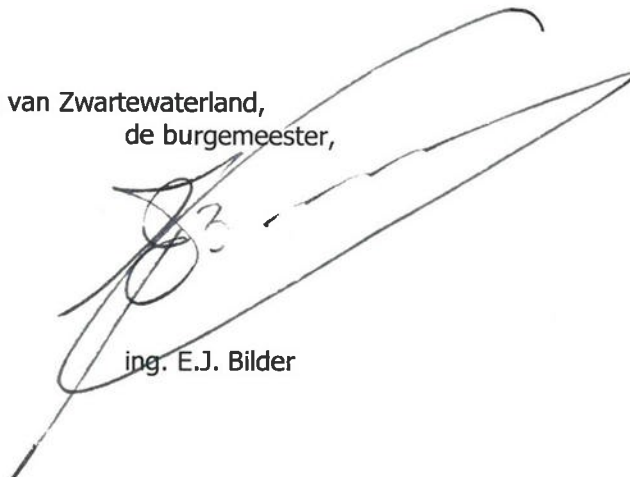
We gaan er vanuit dat deze informerende raadsbrief voldoende aanvullende informatie biedt voor het raadsvoorstel dat wij u afzonderlijk aanbieden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Zwartewaterland,
de secretaris, de burgemeester,

S. van der Zwaag

ing. E.J. Bilder